

**СХВАЛЕНО**

ПЕДАГОГІЧНОЮ РАДОЮ

ПРОТОКОЛ № 1 ВІД 29.08.2023

**ЗАТВЕРДЖУЮ**

ДИРЕКТОР \_\_\_\_\_ ТАМАРА ЗАДОРЖНА

« 29 » СЕРПНЯ 2023 РОКУ

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА  
ДЛЯ 7-9 КЛАСІВ  
ТРОСТЯНЕЦЬКОЇ ГІМНАЗІЇ  
ТРОСТЯНЕЦЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ  
ГАЙСИНСЬКОГО РАЙОНУ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ  
НА 2023 – 2024 НАВЧАЛЬНИЙ РІК**

смт. Тростянець

## **ЗМІСТ**

- 1. Загальні положення.**
- 2. Структура Освітньої програми на 2023 – 2024 навчальний рік. Форми організації освітнього процесу.**
- 3. Навчальний план та модельні навчальні програми для 7 - 9 класів Тростянецької гімназії Тростянецької селищної ради Вінницької області на 2023-2024 навчальний рік.**
- 4. Форми організації освітнього процесу.**
- 5. Опис інструментарію оцінювання.**

## **Розділ 1. Загальні положення.**

Освітня програма для 7 – 9 класів Тростянецької гімназії Тростянецької селищної ради Вінницької області на 2023-2024 навчальний рік (далі освітня програма) розроблена відповідно:

- Конституції України;

- Закону України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту»;

Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти № 1392 від 23.11.2011

- Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом МОН від 20.04.2018 № 405

- листа МОН України від 01.02.2018 №1/9-74 «Щодо застосування державної мови в освітній галузі»;

- наказ МОН України від 13.04.2011 № 329 «Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти»;

наказу МОН України від 16.04.2018 №367 «Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти»;

- Листа МОН України №1/9-322 від 18.05.2018 «Роз'яснення щодо порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів в умовах повної або часткової інтеграції різних освітніх галузей»

- Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 № 2205, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 року за № 1111/35394

- Статуту Тростянецької гімназії Тростянецької селищної ради Вінницької області;

та інших нормативних документів щодо діяльності закладу освіти, спрямованих на реалізацію освітніх потреб особистості та задоволення викликів суспільства.

Освітня програма базової середньої освіти (далі - Освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової загальної середньої освіти (далі - Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором

- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, які мають гриф "Затверджено Міністерством освіти і науки України" і розміщені на офіційному веб-сайті МОН);

- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою.

## 2. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 7-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 3640 годин/навчальний рік:

для 7-х класів - 1172,5 годин/навчальний рік;

для 8-х класів - 1207,5 годин/навчальний рік;

для 9-х класів - 1260 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у Типовому навчальному плані для 7 – 9 класів Тростянецької гімназії Тростянецької селищної ради Вінницької області.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план основної школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Змістове наповнення предмета "Фізична культура" Тростянецька гімназія формує самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій та схвалює на засіданні педагогічної ради ( протокол № 1 від 29.08.2023 н.р.).

У 2023-2024 навчальному році визначено такий **порядок викладання предметів, на які виділено не цілу** (дробову: 0,5; 1,5; 2,5 тощо) кількість годин:

з/п	Назва навчального предмету	Спрямування	Клас	Кількість годин за робочим навчальним планом	Кількість годин	
					I семестр	II семестр
	Українська мова	Навчальний предмет інваріантної складової	7	2,5	2	3
	Історія України	Навчальний предмет інваріантної складової	8	1,5	2	1
			9	1,5	1	2
	Географія	Навчальний предмет інваріантної складової	9	1,5	2	1
	Хімія	Навчальний предмет інваріантної складової	7	1,5	2	1

Для недопущення перевантаження учнів враховуються їх навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо).

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України "Про повну загальну середню освіту".

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 "Про затвердження

Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах", зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами).

№ з/п	Предмет	Кількість годин, що утворилась внаслідок поділу класів на групи		
		7	9	ВСЬОГО
1	Інформатика (на пропорційній основі)	1	2	3

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальний план зорієнтовано на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

### **Порядок вивчення окремих навчальних предметів**

У 7 - 9 - х класах освітня галузь « Технології» реалізується через предмет « Трудове навчання». Протоколом педагогічної ради № 1 від 29.08.2023 схвалені такі проекти:

7 клас

Проект 1: Панно.

Проект 2. Органайзер

Проект 3. Підставка під гаджет.

Проект 4. Гаманець.

Проект 1. Малярні роботи у побуті власними руками.

Проект 2 . Я – споживач.

8 клас

Проект 1. Текстильна лялька

Проект 2. Рамка для фото

Проект 3. Карнавальна маска

Проект 4. Страви української кухні

Проект 5. Елементи ландшафтного дизайну.

Проект 6. Моя зачіска

Проект 7. Мій одяг – мій імідж

9 клас

Проект 1. Нове життя старим речам

Проект 2. Вироби для власних потреб.

Проект 1 «Мій власний стиль»

### 3. Навчальний план та модельні навчальні програми для 7 - 9 класів Тростянецької гімназії Тростянецької селищної ради Вінницької області на 2023-2024 навчальний рік.

#### Перелік навчальних програм для вивчення предметів інваріантної складової

/п	Навчальна дисципліна	Клас	Назва програми	Видавництво	Тип (державна або авторська)	Ким дозволена для використання (ким затверджена)
<b>II ступінь</b>						
1	Українська мова	5-9 кл	<b>Українська мова.</b> Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. 5-9 класи. Г. Шелехова, М.Пентилюк.	Сайт МОН України <a href="http://www.mon.gov.ua">http://www.mon.gov.ua</a>	Державна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
2	Українська література	5-9 кл	<b>Українська література.</b> 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Мовчан Р.В., Таранік-Ткачук К.В., Молочко С.Р.	Сайт МОН України <a href="http://www.mon.gov.ua">http://www.mon.gov.ua</a>	Державна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
3	Зарубіжна література	5-9 кл	<b>Зарубіжна література.</b> Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи. Ніколенко О.М., Таранік-Ткачук К.В., Юлдашева Л.П.	Сайт МОН України <a href="http://www.mon.gov.ua">http://www.mon.gov.ua</a>	Державна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
4	Іноземна мова (англійська)	5-9 кл	<b>Іноземна мова. Англійська мова.</b> Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи. Карпюк О.	Сайт МОН України <a href="http://www.mon.gov.ua">http://www.mon.gov.ua</a>	Державна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
5	Історія України	7-9 кл	<b>Історія України.</b> Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 7-9 клас. Пометун О.І., Атамась О.В., Власов В.С.	Сайт МОН України <a href="http://www.mon.gov.ua">http://www.mon.gov.ua</a>	Державна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
6	Всесвітня історія	7-9 кл	<b>Всесвітня історія.</b> Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 7-9 клас. Пометун О.І., Атамась О.В., Власов В.С.	Сайт МОН України <a href="http://www.mon.gov.ua">http://www.mon.gov.ua</a>	Державна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
7	Музичне мистецтво	5-7 кл	<b>Мистецтво. Музичне мистецтво.</b> Програма для загальноосвітніх	Сайт МОН України <a href="http://www.mon.gov.ua">http://www.mon.gov.ua</a>	Державна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804

			навчальних закладів. 5-7 класи. Масол Л., Коваленко О., Гайдамака О.			
8	Образотворче мистецтво	5-7 кл	<b>Мистецтво. Образотворче мистецтво.</b> Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-7 класи. Масол Л., Коваленко О., Гайдамака О.	Сайт МОН України <a href="http://www.mon.gov.ua">http://www.mon.gov.ua</a>	Державна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
9	Мистецтво	8,9 кл	<b>Інтегрований курс «Мистецтво»</b> Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 8-9 класи. Масол Л., Коваленко О., Гайдамака О.	Сайт МОН України <a href="http://www.mon.gov.ua">http://www.mon.gov.ua</a>	Державна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
10	Географія	6-9 кл	<b>Географія.</b> Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 6-9 класи. Олійник Я.Б., Гладковський Р.В., Вітенко І.М.	Сайт МОН України <a href="http://www.mon.gov.ua">http://www.mon.gov.ua</a>	Державна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
11	Фізика	7-9 кл	<b>Фізика.</b> Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 7 – 9 класи. Ляшенко О.І., Бар'яхтар В.Г., Гудзь В.В.	Сайт МОН України <a href="http://www.mon.gov.ua">http://www.mon.gov.ua</a>	Державна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
12	Хімія	7-9 кл	<b>Хімія.</b> Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів: Хімія. 7-9 класи. Величко Л.П., Дубовик О.А.	Сайт МОН України <a href="http://www.mon.gov.ua">http://www.mon.gov.ua</a>	Державна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
13	Біологія	6-9 кл	<b>Біологія.</b> Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 6-9 класи. Костіков І.Ю., Курсон В.В., Малікова С.О.	Сайт МОН України <a href="http://www.mon.gov.ua">http://www.mon.gov.ua</a>	Державна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
14	Трудове навчання	5-9 кл	Навчальна програма з трудового навчання для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи. Сидоренко В.К., Боринець Н.І., Терещук А.І.	Сайт МОН України <a href="http://www.mon.gov.ua">http://www.mon.gov.ua</a>	Державна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
15	Фізична культура	5-9 кл	<b>Фізична культура.</b> Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи. Круцевич Т. Ю., Галенко Л.А., Тимчик М.В.	Сайт МОН України <a href="http://www.mon.gov.ua">http://www.mon.gov.ua</a>	Державна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 №1407

16	Основи здоров'я	5-9 кл	<b>Основи здоров'я.</b> Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи. Бойченко Т.Є., Воронцова Т.В., Шиян О.І.	Сайт МОН України <a href="http://www.mon.gov.ua">http://www.mon.gov.ua</a>	Державна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
17	Алгебра	7-9 кл	<b>Математика. Алгебра.</b> Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи. Бурда М. І., Мальований Ю.	Сайт МОН України <a href="http://www.mon.gov.ua">http://www.mon.gov.ua</a>	Державна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
18	Геометрія	7-9 кл	<b>Математика. Геометрія.</b> Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи. Бурда М. І., Мальований Ю.	Сайт МОН України <a href="http://www.mon.gov.ua">http://www.mon.gov.ua</a>	Державна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
19	Інформатика	7-9 кл	<b>Інформатика.</b> Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи. Желдак М.І., Горошко Ю.В., Завадський І.О.	Сайт МОН України <a href="http://www.mon.gov.ua">http://www.mon.gov.ua</a>	Державна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.05.2015 №585
20	Основи правознавства	9 кл	<b>Основи правознавства.</b> Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 9 клас. Т.О.Ремех, Р. Свтушенко, В. Сутковий	Сайт МОН України <a href="http://www.mon.gov.ua">http://www.mon.gov.ua</a>	Державна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 14.07.2016 №826



**Навчальний план  
7-9 класів  
Тростянецької гімназії Тростянецької селищної ради  
Вінницької області**

*(Розроблений за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженого наказом МОН від 20.04.2018 № 405.*

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин у класах на тиждень			
		7	8	9	Всього
Мови і літератури	Українська мова	2,5	2	2	6,5
	Українська література	2	2	2	6
	Англійська мова	3	3	3	9
Суспільство-знавство	Зарубіжна література	2	2	2	6
	Історія України	1	1,5	1,5	5
	Всесвітня історія	1	1	1	3
Мистецтво	Основи правознавства	-	-	1	1
	Музичне мистецтво	1	-	-	1
	Образотворче мистецтво	1	-	-	1
Математика	Мистецтво	-	1	1	2
	Математика	-	-	-	
	Алгебра	2	2	2	6
Природознавство	Геометрія	2	2	2	6
	Біологія	2	2	2	6
	Географія	2	2	1,5	5,5
	Фізика	2	2	3	7
Технології	Хімія	1,5	2	2	5,5
	Трудове навчання	1	1	1	3
Здоров'я і фізична культура	Інформатика	1+1	2	2+2	6
	Основи здоров'я	1	1	1	3
<b>Разом (без фізичної культури + фізична культура)</b>	Фізична культура	3	3	3	9
		<b>29+3</b>	<b>28,5+3</b>	<b>32+3</b>	<b>92,5+9</b>
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		-	-	-	-
Гранично допустиме навчальне навантаження		32	33	33	
<b>Всього – інваріантна + варіативна без урахування поділу класів на групи (без фізичної культури + фізична культура)</b>		<b>28+3</b>	<b>28,5+3</b>	<b>30+3</b>	<b>86,5 +9</b>
Кількість годин, що утворились в результаті поділу класів на групи з інформатики, мови, трудового навчання		1	-	2	3
<b>Загальна кількість годин (по тарифікації)</b>		<b>29 +3 (32)</b>	<b>28,5+3 (31,5)</b>	<b>32 +3 (35)</b>	<b>98,5</b>

## Розділ 4. Форми організації освітнього процесу.

### *Рекомендовані форми організації освітнього процесу.*

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-"суди", урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-9 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнювати та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

## Розділ 5. Опис інструментарію оцінювання.

Ці Критерії реалізуються в нормах чотирьох рівнів досягнень: початковий, середній, достатній, високий (додатки 1 та 2).

Перший рівень - початковий. Відповідь учня (учениці) фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення.

Другий рівень - середній. Учень (учениця) відтворює основний навчальний матеріал, виконує завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.

Третій рівень - достатній. Учень (учениця) знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь учня (учениці) правильна, логічна, обгрунтована, хоча у ній бракує власних суджень.

Четвертий рівень - високий. Знання учня (учениці) є глибокими, міцними, системними; учень (учениця) вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, його (її) навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.

Кожний наступний рівень вимог вбирає в себе вимоги до попереднього, а також додає нові.

3. За цими Критеріями оцінювання здійснюється у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної роботи учнів на уроках і вдома, а також за результатами перевірки навчальних досягнень учнів: усної, зокрема індивідуальне, групове та фронтальне опитування; письмової, зокрема самостійні та контрольні роботи, тестування; графічної, зокрема робота з діаграмами, графіками, схемами, контурними картами; практичної, зокрема виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проєктів, робота з біологічними об'єктами, виготовлення виробів.

При визначенні рівня навчальних досягнень учнів враховуються:

характеристики відповіді: правильність, логічність, обгрунтованість, цілісність; якість знань; сформованість загальнонавчальних та предметних умінь і навичок; рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо; вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези; самостійність оцінних суджень.

4. Обов'язковому оцінюванню підлягають навчальні досягнення учнів з предметів інваріантної складової навчального плану закладу.